

ROZHODNUTIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2020/2229**z 23. decembra 2020,****ktorým sa mení rozhodnutie č. 445/2014/EÚ, ktorým sa ustanovuje akcia Únie s názvom Európske hlavné mestá kultúry na roky 2020 až 2033****(Text s významom pre EHP)**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 167 ods. 5,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

po porade s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽¹⁾,

keďže:

- (1) Cieľmi akcie Únie s názvom Európske hlavné mestá kultúry (ďalej len „akcia“) sú podľa rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 445/2014/EÚ ⁽²⁾ chrániť a podporovať rozmanitosť kultúr v Európe a zdôrazňovať ich spoločné črty, ako aj zvyšovať medzi občanmi pocit príslušnosti k spoločnému kultúrnemu priestoru, posilňovať príspevok kultúry k dlhodobému rozvoju miest, rozšíriť rozsah, rozmanitosť a európsky rozmer kultúrnej ponuky v mestách, a to aj prostredníctvom nadnárodnej spolupráce, rozšíriť prístup ku kultúre a účasť na nej, posilniť kapacitu kultúrneho sektora a jeho prepojenia s ostatnými sektormi a zvýšiť medzinárodnú popularitu miest prostredníctvom kultúry.
- (2) Dosiahnutie cieľov akcie predpokladá mobilitu, cestovný ruch, organizáciu podujatí a účasť verejnosti, ktoré sú v čase pandémie ochorenia COVID-19 mimoriadne zložitú, ak nie priam nemožnú.
- (3) Priamym dôsledkom opatrení na obmedzenie pohybu prijatých v rámci Európy bolo zatvorenie kultúrnych priestorov a zrušenie alebo odloženie kultúrnych podujatí na neurčito. Európske a medzinárodné projekty kultúrnej spolupráce sa radikálne spomalili, pretože sa obmedzilo fyzické prekračovanie hraníc. Nakoniec, v dôsledku rýchlo klesajúcich príjmov a vznikajúcich potrieb v oblasti verejného zdravia miestne, regionálne a národné vlády zaznamenali zvýšený tlak na svoje rozpočty. V súčasnosti sa náročnejším stáva aj súkromné sponzorovanie kultúry, lebo neexistujú verejné podujatia, ktoré by sa mohli sponzorovať, alebo preto, lebo spoločnosti uprednostňujú sponzorské činnosti spojené s verejným zdravím.
- (4) Mestá, ktoré v súčasnosti držia a budú držať titul európske hlavné mesto kultúry (ďalej len „titul“) sú zasiahnuté v rôznej miere, najmä v závislosti od roku, v ktorom sú držiteľom titulu. Zdá sa, že dosah je najvýraznejší pre dve mestá, ktoré sú držiteľmi titulu v roku 2020 a na tri mestá pripravujúce sa na držbu titulu v roku 2021, hoci budúci dosah na mestá, ktoré budú následne držiteľom titulu, zostáva nevymedzený.
- (5) Dve mestá, ktoré držia titul na rok 2020 museli odložiť alebo zrušiť podujatia od marca 2020 bez toho, aby bolo jasné, kedy alebo či sa situácia vôbec vráti do normálu, pričom stále vznikajú náklady. V praxi to znamená, že nemôžu úplne realizovať svoje kultúrne programy v roku 2020 a zúročiť svoju obrovskú ľudskú a finančnú investíciu.

⁽¹⁾ Pozícia Európskeho parlamentu zo 17. decembra 2020 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 22. decembra 2020.

⁽²⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 445/2014/EÚ zo 16. apríla 2014, ktorým sa ustanovuje akcia Únie s názvom Európske hlavné mestá kultúry na roky 2020 až 2033 a ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 1622/2006/ES (Ú. v. ES L 132, 3.5.2014, s. 1).

- (6) V troch mestách, ktoré budú držať titul na rok 2021, pandémia ochorenia COVID-19 spôsobila veľmi vysokú mieru neistoty takmer vo všetkých oblastiach súvisiacich s ich prípravou: neisté finančné výhľady zo strany verejných a súkromných partnerov, neznáme bezpečnostné predpisy vplyvajúce na participatívnu prácu s občanmi aj na typy podujatí, ktoré sa môžu povoliť a cestovné obmedzenia, ktoré znižujú toky cestovného ruchu a možnosť európskych partnerstiev. Preventívne opatrenia zavedené na boj proti šíreniu ochorenia COVID-19, ktoré mali za následok zablokovanie realizačných tímov, spomalili prípravné práce uvedených troch miest až do kritického bodu, keď by za bežných okolností mali zdvojnásobiť svoje úsilie. Prípravné práce sa spomalili aj v dôsledku toho, že hospodárske prežitie potenciálnych zmluvných partnerov je neisté.
- (7) Rozhodnutie č. 445/2014/EÚ neposkytuje potrebnú flexibilitu na zohľadnenie takýchto mimoriadnych okolností a konkrétne nezahŕňa žiadne ustanovenie o predĺžení alebo odložení roka, keď je konkrétne mesto držiteľom titulu.
- (8) Rozhodnutie č. 445/2014/EÚ by sa preto malo zmeniť tak, aby sa presne prispôbilo potrebe riešiť výnimočnú situáciu s cieľom umožniť mestám, ktoré sú držiteľmi titulu a ktoré pandémia ochorenia COVID-19 postihla najviac, vykonávať ich kultúrne programy spôsobom, ktorý im umožní dosiahnuť ciele akcie.
- (9) V nadväznosti na konzultačný proces, ktorý zahŕňal dotknuté mestá a členské štáty, sa dospelo k záveru, že by bolo vhodné poskytnúť mestám vymenovaným Chorvátskom a Írskom nárok hostiť titul na rok 2020 s možnosťou pokračovať vo vykonávaní ich kultúrnych programov do 30. apríla 2021 bez toho, aby sa zmenil rok vymenovania.
- (10) V nadväznosti na konzultačný proces, ktorý zahŕňal dotknuté mestá a členské štáty, sa dospelo k záveru, že rok, v ktorom majú Rumunsko a Grécko nárok hostiť titul, by sa mal odložiť z roku 2021 na rok 2023 a rok, v ktorom má kandidátska krajina alebo potenciálna kandidátska krajina nárok hostiť titul, by sa mal odložiť z roku 2021 na rok 2022.
- (11) V záujme právnej istoty, najmä v prípade miest, ktoré sú držiteľmi titulu v rokoch 2020 a 2021, a s cieľom predísť akémukoľvek narušeniu uplatňovania rozhodnutia č. 445/2014/EÚ by malo toto rozhodnutie nadobudnúť účinnosť čo najskôr a malo by sa uplatňovať od 1. januára 2021.
- (12) Rozhodnutie č. 445/2014/EÚ by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALI TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Rozhodnutie č. 445/2014/EÚ sa mení takto:

1. Článok 3 sa mení takto:

a) v odseku 2 sa druhý pododsek nahrádza takto:

„Titul sa každý rok udeľuje najviac jednému mestu v každom z dvoch členských štátov uvedených v harmonograme, ktorý sa nachádza v prílohe (ďalej len „harmonogram“), a v príslušných rokoch jednému mestu z krajiny Európskeho združenia voľného obchodu, ktorá je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore (ďalej len „krajina EZVO/EHP“), kandidátskej krajiny alebo potenciálnej kandidátskej krajiny alebo jednému mestu z krajiny, ktorá pristupuje k Únii za okolností uvedených v odseku 5. Avšak držiteľom titulu na rok 2023 je najviac jedno mesto v každom z troch členských štátov uvedených v harmonograme.“;

b) odsek 3 sa nahrádza takto:

„3. Mestá v členských štátoch majú nárok držať titul jeden rok podľa poradia členských štátov uvedeného v harmonograme. Mestá, ktoré sú držiteľmi titulu v roku 2020 môžu naďalej byť držiteľmi titulu do 30. apríla 2021 bez toho, aby sa zmenil rok vymenovania.“

2. Druhý pododsek článku 4 ods. 2 sa nahrádza takto:

„Kultúrny program pokrýva rok titulu a tvorí sa osobitne pre titul v súlade s kritériami stanovenými v článku 5. Avšak mestá, ktoré sú držiteľmi titulu v roku 2020 môžu pokračovať vo vykonávaní svojho kultúrneho programu do 30. apríla 2021.“

3. V článku 16 ods. 1 sa tretí pododsek nahrádza takto:

„Dotknuté mestá vypracujú svoje hodnotiace správy a zašlú ich Komisii do 31. decembra roka nasledujúceho po roku titulu. Avšak mestá, ktoré sú držiteľmi titulu v roku 2020, vypracujú svoje hodnotiace správy a predložia ich Komisii do 30. apríla 2022.“

4. Príloha sa nahrádza textom, ktorý sa uvádza v prílohe k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Postupy uvedené v článkoch 7 až 11 a v článku 13 ods. 2 písm. a) rozhodnutia č. 445/2014/EÚ, ktoré už boli uzavreté pre rok titulu 2021, zostávajú v platnosti. Rok titulu sa mení v súlade s prílohou k tomuto rozhodnutiu.

Článok 3

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. januára 2021.

V Bruseli 23. decembra 2020

Za Európsky parlament
predseda
D. M. SASSOLI

Za Radu
predseda
M. ROTH

PRÍLOHA
„HARMONOGRAM

2020	Chorvátsko	Írsko	
2021			
2022	Litva	Luxembursko	kandidátska krajina alebo potenciálna kandidátska krajina
2023	Maďarsko	Rumunsko	Grécko
2024	Estónsko	Rakúsko	krajina EZVO/EHP, kandidátska krajina alebo potenciálna kandidátska krajina
2025	Slovinsko	Nemecko	
2026	Slovensko	Fínsko	
2027	Lotyšsko	Portugalsko	
2028	Česko	Francúzsko	krajina EZVO/EHP, kandidátska krajina alebo potenciálna kandidátska krajina
2029	Poľsko	Švédsko	
2030	Cyprus	Belgicko	krajina EZVO/EHP, kandidátska krajina alebo potenciálna kandidátska krajina
2031	Malta	Španielsko	
2032	Bulharsko	Dánsko	
2033	Holandsko	Taliano	krajina EZVO/EHP, kandidátska krajina alebo potenciálna kandidátska krajina“